

Dějiny hřbitova

Pavlovský barokní hřbitov se připomíná již roku 1582. Jeho plocha činí cca 15 arů. Uvádí se, že byl slavnostně vysvěcen 26. června 1582 olomouckým biskupem Stanislavem Pavlovským.

Je nesnadné určit, kde se do roku 1582 pohřbívalo. Podle cestovní zprávy biskupa Pavlovského to bylo místo „málo důstojné a vhodné“. Snad se původní hřbitov nacházel na návsi, mezi kostelem a radnicí. Není bez významu ani informace z roku 1609, kdy byla z odkazu místního radního Jana Hofera a se souhlasem jeho manželky postavena 18. července 1609 průčelní zeď hřbitova s kazatelnou. Znamená to, že v té době nebyla ve vsi žádná kaple a celé pohřební obřady se konaly na hřbitově.

Medaile z roku 1585 – biskup Stanislav Pavlovský, který vysvětil hřbitov v Pavlově

V každém rohu hřbitovní zdi byla později postavena kulatá věž. Roku 1893 byla na západní straně věž zbourána a na jejím místě byla za 470 zlatých postavena márnice. Vpravo od malé brány byla pak dodatečně postavena ještě další věž, do které byly uloženy lebky z vykopaného morového hrobu z roku 1645. Vždy jedenkrát ročně na Dušičky byla tato věž otevřena. Kolem roku 1945 byly veškeré lebky uloženy do země.

Roku 1921 byl na obecní náklady postaven na zdejší hřbitově pomník padlým v letech 1914–1918, který byl 1. května 1921 slavnostně vysvěcen kanovníkem Mühlbergerem z Mikulova. Slavnost byla přerušena bouřkou, která se tehdy přehnala Pavlovem.

V srpnu 1985 se sesula po vichřici hřbitovní zeď. Oprava této zdi byla provedena v r. 1988 v hodnotě 100.000 Kčs.

Další opravy hřbitovní zdi a márnice byly provedeny v r. 1989 a 1990.

Pomník padlým (1935)

Pomník v devastovaném stavu (J. Maca, 1990)

Dějiny hřbitova

Kulatá věž barokního hřbitova v Pavlově (1981)

Boční vchod (J. Pavůčková, 1990)

Barokní hřbitov v Pavlově (V. Vajay, 1990)

Socha sv. Jana Nepomuckého (V. Vajay, 1990)

Roku 1996 byla zahájena oprava pomníku padlým z 1. světové války. Opravu tohoto pomníku, který byl v letech 1945–1946 a později i zubem času značně zničen, provedl brněnský restaurátor Dimitrij Neuwirth. Původní němečtí obyvatelé Pavlova přispěli na tuto opravu částkou 149.000 Kčs. (V. Vajay, březen 1997)

Dějiny hřbitova

Barokní hřbitov v Pavlově – v pozadí Děvičky
(V. Vajay, 1997)

Pomník po opravě (J. Maca, 1997)

Opravený pomník byl 30. května 1997 slavnostně vysvěcen
lednickým děkanem Antonínem Landsmannem za přítomnosti
82 původních pavlovských německých občanů
(J. Maca, 1997)

Slavnostní bohoslužbu celebrowali před vysvěcením děkan
Antonín Landsmann a František Alexa, administrátor
z Rakvic (J. Maca, 1997)

Hrobka Emanuela Bischofa
(V. Vajay, 1998)

Dějiny hřbitova

Pomník Františka Josefa Pawlika
(V. Vajay, 1998)

Hrob manželů Damborských
(V. Vajay, 1998)

Stařenka Damborská

Stavba rozsáhlého vodního díla Nové Mlýny vyžádala přemístění sochy Jana Nepomuckého, která stávala u Mušova. Tato socha, která je dílem Ignáce Lengelachera, byla postavena před hřbitovem v Pavlově, vlevo od hlavní brány.

Na zdejší hřbitově je pochován komerční rada, farář a čestný občan Pavlova EMANUEL BISCHOF.

Jako duchovní správce působil v Pavlově od roku 1906 do roku 1937.

Dále je na hřbitově pochován bývalý obchodník a čestný občan Pavlova František Josef PAWLÍK, který roku 1876 založil spolek dobrovolných hasičů v Pavlově. Zemřel ve věku 79 let, 13. července 1916. K poslednímu spánku do podpálavské země barokního hřbitova v Pavlově „v němž víno života je stočeno“, jak napsal Jan Skácel, byla také uložena Marie DAMBORSKÁ, učitelka a oblíbená spisovatelka, kterou před desetiletím poznaly děti v Užhorodě, v Dolních Dunajovicích a později při jejích zástupech i děti v Pavlově. Vinorodý kraj kolem Pavlovských vrchů je jevištěm jejích knih Slunečná ves, Staří lidé, Boží vinohrad a mnohých dalších, po kterých i dnes sáhnou pamětníci do svých knihoven. Slýchali jsme též její hlas v rozhlase, v populárním cyklu „Stařenka Damborská vypráví“. Pamětníci také vzpomínají na lidovou zpěvohru Orfánus, kterou podle její povídky napsal Fanoš Mikulecký.

Tato oblíbená „stařenka Damborská“, která bydlela od roku 1958 do roku 1983 v Pavlově na faře, zemřela 14. května 1990 v domově důchodců v Černé Hoře ve věku 95 let.

Jen železný kříž zdobí její nenápadný hrob v Pavlově, který sdílí se svým manželem Dominikem.

Boží muka

Mezi významné prvky drobné lidové architektury dotvářející ráz zdejší krajiny patří boží muka. Jejich nejčastějším typem je pilířová, zpravidla čtyřboká, zděná stavba z kamene nebo cihel, v horní části s výklenky pro obrázky.

Střechy božích muk bývají kryty cihlami, taškami, případně prejzy. Boží muka se u nás stavěla od středověku až do 19. století u křižovatek lesních a polních cest a silnic, ale i ve volné krajině.

V katastru Pavlova se nám z pěti blíže nedatovaných božích muk zachovaly čtyři. Pátá, která se nacházela pod Děvičkami, v blízkosti lomu byla roku 1962 stržena pásovým traktorem.

Boží muka pod Děvičkami v blízkosti lomu, která byla roku 1962 stržena pásovým traktorem

Dějiny hřbitova

Boží muka u silnice Milovice-Pavlov
(J. Maca, 1980)

Po roce 1995 byla přemístěna několik metrů od silnice do pole. (V. Vajay, 2000)

Boží muka na úseku Sahara

Boží muka na úseku 19

